

Tim Rice – Andrew Lloyd Webber:

József és a színes, szélesvásznú álomkabát

ANDREW LLOYD WEBBER

Andrew Lloyd Webber 1948. március 22-én született Londonban. Édesapja, William Southcombe Lloyd Webber a Royal College Of Music zeneelmélet- és zeneszerzés-professzora volt, és zongorát is tanított. Andrew édesanyja, Jean is ebben az iskolában tanult énekelni és hegedülni. 1942-ben, hat évvel első fiuk, Andrew születése előtt házasodtak össze.

A szülői ház, Webber életének meghatározó élményeként, tele volt muzsikával, és így igen korán megmutatkozhatott az ő zenei tehetsége is. Zongorázni, hegedülni tanult, és a vadászkürttel is megpróbálkozott. Hatévesen már dalokat komponált, és kilencéves volt, amikor a Music Teacher nevű magazinban néhány dalának kottája megjelent.

A musical iránt nagynénikéje keltette fel az érdeklődését, akivel megnézte a My Fair Lady színházi előadását, a Gigi és a South Pacific filmváltozatát. Andrew az élmények hatására odahaza egy kis színházat épített magának, és musicaleket kezdett írni – egyelőre a saját színháza számára.

1965-ben ismerkedett meg Tim Rice-szal, aki akkor joghallgató volt. A 17 éves Andrew és a 21 éves Tim első musicalje, a **The Likes Of Us** (A magunkfajták) sohasem került bemutatóra. Lett volna jelentkező, egy oxfordi diákszínház, de Webber-ék már akkor a West End-ről álmodtak.

TIM RICE

Timothy Miles Bindon Rice 1944. november 10-én az angliai Buckinghamshire-ben született. A hatvanas évek elején rövid ideig joghallgató volt, miközben egy popegyüttesben énekelt. Az első ismert dala, a **That's My Story** (Az én történetem) 1965-ben jelent meg. Ebben az évben találkozott a tizenhét éves Andrew Lloyd Webberrel. Ahogy Tim elmondta: „Andrew gyerekkorában végigjárta a klasszikus zene lépcsőfokait, zenéjén érződtek a különböző hatások, de ezek átszűrődtek a személyiségén, és ez adta muzsikájának egyéni hangzását, különlegességét, amibe beleszerettem.”

A musical születése

Hosszú és rögtöltől sem mentes út várt Andrew Lloyd Webber és Tim Rice másodszülöttjére, a **Joseph And The Amazing Technicolor Dreamcoat** (József és a színes, szélesvásznú álomkabát) című musicalre. Az első, negyedórás változat iskolai produkcióként került színre a Colet Court diákjainak előadásában.

Aztán az ambiciózus szerzők nagylemeznyi hosszúságúra bővítették az ótestamentumi történetet feldolgozó darabot, és a felvétel el is készült. Ez az a lemez, amit az angol lemezboltokban manapság „egy bájos korai verzió” felirattal árusítanak. A lemez nyomán megnőtt az érdeklődés a József iránt, persze a bizalom erősödését a közben bemutatott **Jesus Christ Superstar** (Jézus Krisztus szupersztár) sikere is jelentősen elősegítette.

1972 nyarán az Edinburgh-i Fesztiválon játszották el először a musicalt, mint teljes színpadi művet. Ezt követte 1972. október 16-án a londoni Young Vic Színház bemutatója, ahonnan 16 előadás után átköltözött a produkció a Roundhouse Színházba, később pedig az Albery Színházba. Az utóbbi két helyszínen 243-szor játszották el a darabot. 1981-ben New York-ban is bemutatták, itt előbb az Entermedia Színházban, majd a Royal Színházban ment, összesen 747 alkalommal. A **Joseph And The Amazing Technicolor Dreamcoat** (József és a színes, szélesvásznú álomkabát) az évek során egyre jobban felértékelődött, mint alkotás, és egyre gazdagodott a megszólaltatás minőségében, a színrevitel látványosságában.

A kilencvenes évek londoni produkcióját a Palladiumban, Kocsák Tiborral együtt (aki Webberéktől kivételes gesztusként megkapta a darab újrahangszerelési jogát), én is láthatam, Jason Donovan volt József (korábban Gary Bond, Paul Jones, Amerikában többek közt a Bee Gees-fűk öccse, a később tragikus körülmények között elhunyt Andy Gibb is játszotta a szerepet). Londonban a remek énekes-színész csapat mellett egy negyventagú gyerekkórus is szerepelt a darabban. A keretjáték narrátora nekik mesélte el a történetet, és a szédületesen éneklő gyerekek a meglevenedő történet dalaiban is részt vettek.

A történet

A történet az Ótestamentumban szereplő Jákobnak és tizenkét fiának, azok közül is a legkedvesebbnek, Józsefnek kalandjait meséli el villanásnyi jelenetekkel és jobbnál jobb dalokkal.

Józsefet fivéreinek féltékenysége rabszolgasorsra juttatja, de ő a gazdag Putifár szolgájaként kitünteti magát mint a birtok ügyeinek rendbetevője. Sudár termete és orcájának szépsége viszont felgerjeszti gazdája kéjsóvár feleségének amúgy is túltengő szexuális vágyait, aminek következtében József hamarosan egy börtöncella mélyén merenghet el szabadság és rabság örök ellentmondásán.

A csoda és saját borotvaéles esze ebből a kátyúból is kiségti Józsefet, aki hamarosan az Elvis Presley-re emlékeztető Fáraó bizalmasa, Egyiptom második számú embere lesz. Az időközben éhkoppra jutott és Egyiptomban kenyérért házaló fivéreit hatalmánál fogva megbüntethetné, de József a rosszért jóval fizet, és így a nagy létszámú család békében és gazdagságban élhet az idők végeztéig.

A musical fülbemászó dalai egytől egyig slágerek. A **Close Every Door** (Zárjatok minden ajtót) című József-dal, amelyet börtönbeli magányában énekel, a bájosan cinikus **One More Angel In Heaven** (Eggyel több angyal a mennyben) és a megkapó egyszerűségű **Any Dream Will Do** (Legyen bármilyen álom) szokott felkerülni a Best of Andrew Lloyd Webber válogatásokra.

(MIKLÓS TIBOR: MUSICAL! – RÉSZLETEK)